

1921

(1553)

Bosna i Hercegovina
 Federacija Bosne i Hercegovine
KANTON SARAJEVO
 Kantonalna uprava za inspekcijske
 poslove

Босна и Херцеговина
 Федерација Босне и Херцеговине
КАНТОН САРАЈЕВО
 Кантонална управа за инспекцијске
 послове

Bosnia and Herzegovina
 Federation of Bosnia and Herzegovina
CANTON SARAJEVO
 Cantonal Administration for Inspection Issues

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
KANTON SARAJEVO

Broj: 14-02-05-02043/19
 Sarajevo, Juli 05.2019. godine

PRIMLJENO: - 01-07-2019			
Organizaciona jedinica	Klasifikaciona oznaka	Redni broj	Broj priloga
01	05	15502-16	1/19

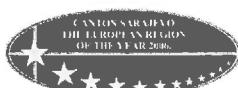
Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
SKUPŠTINA KANTONA SARAJEVO
S A R A J E V O
(na pažnju predsjedavajućeg, Elmedina Konakovića)

PREDMET: Odgovor na na zastupničko pitanje broj: 01-05-15502-16/19 od 17.04.2019. godine postavljeno od strane zastupnice Segmedine Srne Bajramović - dostavlja se ;

Kantonalna uprava za inspekcijske poslove Kantona Sarajevo, dana 25.04.2019. godine zaprimila je zastupničko pitanje postavljeno od strane zastupnice Segmedine Srne Bajramović na Sedmoj radnoj sjednici održanoj dana 17.04.2019. godine u okviru tačke Dnevnog reda "Poslanička pitanja, inicijative i odgovori" a u skladu sa Poslovnikom Skupštine Kantona Sarajevo koje glasi:

" Prije svega želim naglasiti da u potpunosti podržavam najavljenu najobuhvatniju akciju čišćenja glavnog grada BiH koju su zajedno organizovali Služba za zapošljavanje Kantona Sarajevo i Vlada Kantona Sarajevo.

Kako je navedeno, svaka lokacija će biti očišćena, a građane mole da im pošalju što više lokacija i fotografija "divljih" deponija, koje će oni proslijediti komunalnim firmama.

web: <http://kuip.ks.gov.ba>, mail: kuip@kuip.ks.gov.ba

Tel: + 387 (0) 33 770-100 (centrala)

+ 387 (0) 33 569-870 (direktor)

Fax: + 387 (0) 33 770-151, + 387 (0) 33 569-890

Sarajevo, Aleja Bosne Srebrenе bb

Moje pitanje ide prema komunalnoj inspekciji i suštinske je prirode tj. odnosi se na definiciju odgovornosti u društvu i primjene zakonskih propisa kada je u pitanju nastanak navedenih deponija.

Da li imamo zakonski regulisanu navedenu oblast, te da li su predviđene odgovarajuće sankcije za kreiranje divljih deponija koje se sada moraju čistiti na ovaj način?

Bojim se da kroz jednu pozitivnu akciju pokazujemo kako ova država funkcioniše na principima neodgovornosti i selektivne primjene zakonskih propisa odnosno lošem modelu u kojem štetu ne plaća nesavjesni pojedinac nego društvo.

Navedeni pristup je dugoročno štetan jer očigledno ne koristimo sankcije kao pedagoški instrument koji bi trebao da namiri štetu koja je očigledna i ekološka i finansijska, te sprijeći ponavljanje radnji koje ovu akciju polako vode u status da ona postane tradicionalna godišnja preeturistička aktivnost zavoda i Vlade KS što, priznat ćete nije dobro."

U vezi s zastupničkim pitanjem dostavljamo

O D G O V O R :

Prilikom istraživanja obavljenog u Kantonu Sarajevo, kao jedan od značajnih problema iz oblasti upravljanja otpadom identificirano je konstantno formiranja "divljih deponija."

Sadašnja zakonska legislativa ne daje definiciju pojma 'divlja deponija' mada je on prisutan, ali divljim deponijama uobičajeno se naziva svako nepropisno odlaganje otpada na mjestima koja nisu za to predviđena.

"Divlje deponije" se uglavnom javljaju na istim lokacijama kao posljedica navike neodgovornih građana.. Poseban problem predstavljaju "divlje deponije" na lokacijama u privatnom vlasništvu za čije čišćenje, prije svega, trebaju dozvole za ulazak na privatni posjed. Bitno je naglasiti da tzv. "divlje deponije" na području Kantona Sarajevo tipički više odgovaraju lokalnim odlagalištima/smetljilištima manjeg karaktera.

Lokacije "divljih deponija" uobičajeno se nalaze neposredno uz put u blizini naselja, u blizini korita potoka i rijeka, na neizgrađenom građevinskom zemljištu, uz napuštene puteve, ispod mostova, propusta i sl.

Deponije se pored mjesta nastanka razlikuju i po veličini, sadržaju i načinu odlaganja otpada. Ovaj termin se često ne/pravilno upotrebljava za odlaganje kabastog, građevinskog i otpada od granja i trave u blizini postojećih kontejnera za komunalni otpad kao i za odlaganje otpada unutar i oko napuštenih objekata.

Odlaganje otpada vrše fizička lica ili poslovni subjekti koji odlažu otpad nastao u procesu rada. Takođe, postoji i određeni broj deponija koje su u vlasništvu privatnih lica koja bez odobrenja nadležnih organa vrše djelatnost deponovanja otpada - uglavnom građevinskog otpada i zemlje iz iskopa.

U cilju potpunijeg informisanja, navodimo da ova pojava nije prevashodno vezana za komunalnu oblast nego, u zavisnosti od različitih faktora (nastanak, lokacija i sl) u praksi može biti u nadležnosti niza inspekcija tako da se po potrebi vrše timski nadzori inspektora na spornim lokacijama. Ova pojava se prije svega veže za oblast komunalnih poslova, oblast urbanizma i građenja, oblast zaštite okoliša i oblast sanitarnih poslova, a zatim i za oblasti kojima se uređuju vode, poljoprivredno i šumsko zemljište te oblast poslovanja.

Članom 36. i 37. Zakona o komunalnoj čistoći ("Službene novine Kantona Sarajevo", br. 14/16, 43/16, 19/17 i 20/18) definisano je da je...*Deponija mjesto za deponovanje otpadaka i drugih otpadnih materijala*, te da se... *Lokacija za deponiju utvrđuje Urbanističkim planom Kantona, odnosno općine, a izgradnja i uređenje deponije vrši se na osnovu provedbene dokumentacije i investiciono-tehničke dokumentacije*".

Članom 40. istog zakona propisano je da ... *Općinski organ nadležan za poslove prostornog uređenja utvrđuje i odobrava lokacije za odlaganje zemlje od iskopa sa gradilišta i drugog građevinskog otpada*, te da se, izuzetno od ove odredbe, odlaganje može vršiti na deponiju, ako se otpad koristi u tehnološkom procesu.

Shodno naprijed navedenom, odgovor na zastupničko pitanje baziran je na nadležnostima kantonalne komunalne inspekcije i inspekcije zaštite okoliša koje organizaciono djeluju unutar Inspektorata urbanističko-građevinske, ekološke, komunalne i stambene inspekcije, uz napomene koje su vezane za nadležnosti općinske urbanističko-građevinske inspekcije i sanitarne inspekcije.

Formiranje/izgradnja površina za zbrinjavanje otpada odnosno nepropisno odlaganje građevinskog i komunalnog otpada na javnim površinama, u najbitnijem regulisano je : Zakonom o prostornom uređenju Kantona Sarajevo ("Službene novine Kantona Sarajevo", br. 24/17 i 01/18); Zakonom o komunalnoj čistoći ("Službene novine Kantona Sarajevo", br. 14/16, 43/16, 19/17 i 20/18) sa podzakonskim aktima, Zakonom o upravljanju otpadom ("Službene novine Federacije BiH", broj 33/03, 72/09 i 92/17) i Zakonom o zaštiti okoliša ("Službene novine Federacije BiH", broj 45/09, 43/10 i 31/12).

Članom 15. tav 1. tačka t) Zakona o komunalnoj čistoći ("Službene novine Kantona Sarajevo", br. 14/16, 43/16, 19/17 i 20/18) propisano je ...*da je zabranjeno odlaganje otpadaka na javnim površinama koje nisu predviđene prostorno-planskom dokumentacijom kao lokacija za deponovanje otpadaka*.

Postupanje u suprotnosti sa naprijed navedenim kažnjivo je shodno odredbama člana 71.st.1. t. d) i 74.st.1. t. d) istog zakona i *kazna za pravno lice iznosi od 1.000,00 do 6.000,00 KM, za odgovorno lice od 500,00 do 200,00 KM, odnosno od 100,00 do 1.500,00 KM za fizička lica*

web: <http://kuip.ks.gov.ba>, mail: kuip@kuip.ks.gov.ba

Tel: + 387 (0) 33 770-100 (centrala)

+ 387 (0) 33 569-870 (direktor)

Fax: + 387 (0) 33 770-151, + 387 (0) 33 569-890

Sarajevo, Aleja Bosne Srebrenе bb

Članom 15.st.1.tačka z) aa) istog zakona propisano je da je ... *zabranjeno odlaganje kućnog otpada i otpada koji nastaje u procesu rada te građevinskog otpada u napuštene objekte i posjede*. Za ovakvo postupanje nisu predviđene sankcije.

Odredbe člana 36. , 37. i 40. Zakona o komunalnoj čistoći proizašle su, odnosno usklađene su sa odredbama Zakona o prostornom uređenju Kantona Sarajevo, gdje je članom 20. istog zakona propisano... *da se Urbanistički planovi definišu Prostornim planom Kantona, odnosno urbanističkim planovima detaljnije se razrađuju opredjeljenja iz Prostornog plana Kantona, između ostalog i zahvati u prostoru kao što su objekti i površine za zbrinjavanje otpada (deponija)*

Članom 54. Zakona o prostornom uređenju propisano je... *da se za sve promjene u prostoru koje su u skladu sa planskim dokumentima donosi upravni akt urbanistička suglasnost, koji izdaje nadležni organ*. Kazne za kršenje navedenih odredbi regulisane su Zakonom o prostornom uređenju Kantona Sarajevo ("Službene novine Kantona Sarajevo", br. 24/17 i 01/18).

Nadzor nad deponijama kao bespravnim objektima i radovima vrše nadležne općinske urbanističko-građevinske inspekcije shodno odredbama člana 147.stav 3. tačka g) Zakona o prostornom uređenju Kantona Sarajevo ("Službene novine Kantona Sarajevo", br. 24/17 i 01/18).

Odredbama Zakona o upravljanju otpadom ("Službene novine Federacije BiH", broj: 33/03, 72/09 i 92/17) koji se oslanja na Zakon o zaštiti okoliša ("Službene novine Federacije BiH", broj: 45/09, 43/10 i 31/12) definiran je način upravljanja i odlaganja svih vrsta i kategorija otpada.

Odredbama člana 28.st.1.a.9) Zakona o upravljanju otpadom ("Službene novine Federacije BiH", broj 33/03, 72/09 i 92/17) propisano je da će se kantonalnim propisom urediti...*uvjeti za pronalaženje i tretiranje nezakonito odloženog komunalnog otpada*.

Članom 33. istog zakona propisuje se odlaganje i tretman otpada , na način da se ...*odlaganje otpada vrši samo na lokaciji deponije*.

Članom 53. istog zakona propisane su kaznene odredbe za odlaganje otpada suprotno odredbi člana 33. , i to ...kazna za pravno lice iznosi 1.000,00 do 10.000,00 KM , za odgovorno lice u pravnom licu 500,00 do 2.000,00KM , kazna za fizičko lice 1.500,00KM.

Uzroci nastanka divljih deponija su brojni. Među prvima je neodgovornost pojedinaca, a zatim svakako nedostatak zakonske regulative za upravljanje posebnim vrstama otpada kao što su otpadna ulja, azbest, automobilske gume, građevinski otpad, otpadne gume i vozila, kao i nedostatak kompostane za tretiranje biorazgradivog otpada, nedostatak operatora za tretiranje određenih vrsta otpada i sl.

Otpad koji u najvećem procentu ulazi u sastav divljih deponija jeste građevinski otpad (uključujući i zemlju iz iskopa) koji ne spada u otpad komunalnog karaktera koji je KJKP Rad doo Sarajevo, jedino i obavezan prikupljati kako je to regulisano Zakonom o komunalnim

web: <http://kuip.ks.gov.ba>, mail: kuip@kuip.ks.gov.ba

Tel: + 387 (0) 33 770-100 (centrala)

+ 387 (0) 33 569-870 (direktor)

Fax: + 387 (0) 33 770-151, + 387 (0) 33 569-890

Sarajevo, Aleja Bosne Srebrenе bb

djelatnostima ("Sl. novine Kantona Sarajevo", broj: 14/16, 43/16, 19/17 i 20/18) i Zakonom o komunalnoj čistoći ("Sl. novine Kantona Sarajevo", broj: 14/16, 43/16, 19/17 i 20/18).

Tokom redovnih aktivnosti kantonalni inspektor zaštite okoliša sačinio je spisak divljih deponija koji je dostavljen KJKP Rad d.o.o. Sarajevo na dalju nadležnost u sklopu akcije čišćenja glavnog grada Bosne i Hercegovine organizovane od strane Službe za zapošljavanje Kantona Sarajevo i Vlade Kantona Sarajevo. Počinioци prekršaja nisu evidentirani, tako da prekršajne mjere nisu mogле biti izrečene.

Kada je u pitanju zakonska regulativa koja uređuju navedenu oblast ističemo da trenutno postoji niz preklapanja zakonskih nadležnosti, a posebne se nejasnoće javljaju kod upravljanja otpadom zato što se ovdje osim Zakona o komunalnoj djelatnosti odnosno Zakona o komunalnoj čistoći mora uzeti u obzir i Zakon o upravljanju otpadom Federacije BiH.

U dosadašnjem radu Inspektorat urbanističko-građevinske, ekološke, komunalne i stambene inspekcije, uglavnom se susretao sa problemom odlaganja građevinskog otpada na privatnim posjedima, odnosno na površinama koje nisu javnog karaktera, što je konstatovano uvidom u katastrske podatke.

Shodno do sada zaprimljenim prijavama konstatovano je da se u manjem broju slučajeva radilo o prijavama odlaganja komunalnog otpada na javnim površinama i formiranju tzv. "divljih deponija". Uglavnom su to prijave koje se odnose na odlaganje komunalnog otpada pored niša za otpad ili odlaganje kabastog otpada pored niša van termina za odvoz istog.

U navedenim slučajevima uglavnom se radi o manjim količinama otpada za koje ne možemo reći da su deponije, nego se dijelom postavlja pitanje kapacitiranosti i učestalosti odvoza. Po navedenim prijavama postupano je odmah te je nalagano komunalnim preduzeću da izvrše uklanjanje istih. Ukoliko se prilikom kontrole ustanovi tko je odložio otpad, sačinjava se zapisnik a prekršiocu se izdaje prekršajni nalog.

Napominjemo da se Zakonom o komunalnoj čistoći uređuje komunalna čistoća na području Kantona Sarajevo, u smislu održavanja čistoće na javnim površinama (čišćenje komunalnih otpadaka sa javnih površina, pranje ulica, prikupljanje, odvoženje i deponovanje komunalnog otpada na gradsku deponiju), gdje se pod otpacima podrazumijeva kućni otpad i otpad koji nastaje u procesu rada (koji se stvara obavljanjem redovne djelatnosti u preduzećima, ustanovama, uslužnim djelatnostima i sl.).

Kantonalna uprava za inspekcijske poslove ulaže velike napore da oblast nadzora nad komunalnom čistoćom i odlaganjem otpada drži u prioritetu postupanja unatoč malom broju inspektora (tri komunalna inspektora i dva inspektora zaštite okoliša).

U cilju efikasnosti i maksimalne iskorištenosti radnog vremena inspektora, direktor Uprave je ovlastio dva inspektora iz drugih upravnih oblasti za pomoć ovim inspekcijskim zadanim.

web: <http://kuip.ks.gov.ba>, mail: kuip@kuip.ks.gov.ba

Tel: + 387 (0) 33 770-100 (centrala)

+ 387 (0) 33 569-870 (direktor)

Fax: + 387 (0) 33 770-151, + 387 (0) 33 569-890

Sarajevo, Aleja Bosne Srebrenice bb

predmeta vezanih za nelegalno odlaganje otpada po potrebi uključuje se i vodna te sanitarna inspekcijska odnosno po potrebi se formira multidisciplinarni tim.

Putem kantonalne komunalne inspekcije koja organizacijski djeluje unutar Inspektorata urbanističko-građevinske, ekološke, komunalne i stambene inspekcije vrši se inspekcijski nadzor u oblasti komunalnih poslova na području Kantona Sarajevo..

Posebno je potrebno naglasiti da kantonalni komunalni inspektori na mjesecnom nivou uvijek imaju mnogostruko veći broj zaprimljenih predmeta i pokrenutih postupaka od broja koji je planiran. Kantonalnim komunalnim inspektorima u radu pomaže cca 50 komunalnih redara koji djeluju u okviru KJKP "Rad" doo Sarajevo i KJKP "Park" doo Sarajevo.

Komunalni redari vrše neposrednu kontrolu nad primjenom Zakona o komunalnoj čistoći, sačinjavaju službene zabilješke ili zapisnike, a zatim iste dostavljaju na dalji postupak kantonalnoj komunalnoj inspekciji (vođenje postupka radi izdavanja prekršajnog naloga).

Tokom inspekcijskog postupka potrebno je utvrditi činjenice neophodne za dalje postupanje odnosno učiniti vjerovatnim činjenice utvrđene u ranije provedenom postupku komunalnih redara. Ministarstvo komunalne privrede i infrastrukture Kantona Sarajevo je putem mjesecnih i periodičnih izvještaja upoznato sa dugogodišnjim problemom u ovoj oblasti koji se javlja kod obrade navedenih službenih zabilješki /zapisnika komunalnih redara radi neodgovarajuće zakonske regulative odnosno radi disproporcije broja inspektora i broja komunalnih redara.

Dostavljene službene zabilješke i zapisnici nemaju za cilj isključivo pokretanje prekršajnog postupka nego kantonalnim komunalnim inspektorima prije svega pružaju mogućnost evidencije i uvida u aktuelno stanje na terenu. Pored toga, u velikom broju dostavljenih sl. zabilješki i zapisnika konstatovano je da su počinioци prekršaja negirali činjenje radnji ili su izjavili da nisu bili upoznati da je učinjena radnja zabranjena, te da će sami otkloniti utvrđene nepravilnosti.

U cilju identifikacije komunalni redari prikupljaju sve dostupne podatke sa lica mjesta uključujući i podatke do kojih se dode uvidom u odloženi otpad. Međutim, podaci prikupljeni na ovaj način nisu relevantni za izdavanje prekršajnog naloga obzirom da stranke u provedenom inspekcijskom postupku negiraju prekršaj. Iz stečenih iskustava pouzdano znamo da ovakvi predmeti, ukoliko se pokrene prekršajni postupak, na sudu bivaju odbačeni radi nedovoljnih dokaza, tako da se isti u cilju racionalizacije i efikasnosti i ne pokreću.

Kantonalni komunalni inspektori su u okviru zakonom propisanih nadležnosti obavijestili službu komunalnih redara i zatražili pojačane aktivnosti na prevenciji stvaranja ilegalnih deponija građevinskog otpada te je od istih zatraženo da prilikom redovnog obilaska terena evidentiraju postojeće ilegalne deponije i dostave na znanje i eventualno postupanje.

web: <http://kuip.ks.gov.ba>, mail: kuip@kuip.ks.gov.ba

Tel: + 387 (0) 33 770-100 (centrala)

+ 387 (0) 33 569-870 (direktor)

Fax: + 387 (0) 33 770-151, + 387 (0) 33 569-890

Sarajevo, Aleja Bosne Srebrenice bb

Iako se na neke lokacije odlazi i više puta, kao što je slučaj sa deponijom građevinskog otpada uz rijeku Tilavu ovu vrstu prekršaja teško je dokazati zato što se počinilac rijetko zatekne u činjenju prekršaja. Ukoliko i postoje indicije o počinjocu prekršaja, a isti nije zatečen na licu mjesta i negira radnju kojom se tereti, prekršaj nije dokazan i ne postoje potrebni formalno-pravni uslovi za izdavanje prekršajnog naloga.

Shodno postavljenom pitanju u dijelu koji se odnosi na zakonsku regulativu koja uređuje navedenu oblast, ističemo da ova inspekcija od 08.04.2019. godine nije imala zakonski osnov za postupanje jer su zakonski propisi iz ove oblasti prestali da važe.

Naime, Ustavni sud Federacije Bosne i Hercegovine donio je Dopunsku presudu broj: U21/09 od 21.10.2015. godine, kojom je stavljen van snage Zakon o komunalnim djelatnostima ("Službene novine Kantona Sarajevo", br. 31/04, 21/05 i 36/14) zbog povrede prava Grada Sarajevo na lokalnu samoupravu.

Kao prelazno rješenje do implementacije Presude koja uključuje donošenje Zakona o lokalnoj samoupravi kojim će biti tačno definisane nadležnosti Kantona Sarajevo, Grada i jedinica lokalne samouprave u ovom segmentu, Skupština Kantona Sarajevo je, a na osnovu saglasnosti općina na teritoriji Kantona Sarajevo, donijela novi Zakon o komunalnim djelatnostima („Službene novine Kantona Sarajevo“, broj: 14/16) čije važenje je utvrđeno do donošenja Zakona o lokalnoj samoupravi Kantona Sarajevo, a najduže šest mjeseci od dana donošenja Zakona.

S obzirom da procedura donošenja Zakona o lokalnoj samoupravi nije okončana, odnosno isti je u 2017. godini bio u fazi izrade prednacrta Zakona, Skupština Kantona Sarajevo je usvojila Zakon o izmjeni Zakona o komunalnim djelatnostima ("Službene novine Kantona Sarajevo", br.: 43/16, 10/17- Ispravka i 19/17) kojim je produžena njegova primjena za ukupno dvije godine od dana donošenja.

Skupština Kantona Sarajevo na sjednici održanoj dana 07.05.2018.godine donijela je Zakon o izmjeni Zakona o komunalnim djelatnostima ("Službene novine Kantona Sarajevo", br.: 43/16, 10/17- Ispravka, 19/17 i 20/18), kojim je produžena njegova primjena za ukupno tri godine od dana stupanja na snagu.

Obzirom da je dana 08.04.2019.godine (kada je isteklo tri godine od usvajanja zakona iz 2016. godine) prestalo važenje Zakona o komunalnim djelatnostima i Zakona o komunalnoj čistoći u Kantonu Sarajevo ("Sl.novine Kantona Sarajevo", br.14/16, 43/16, 10/17- Ispravka, 19/17 i 20/18), odnosno da se od navedenog dana odredbe istog ne mogu primjenjivati, kao ni podzakonski akti koji bliže uređuju obavljanje pojedinih komunalnih djelatnosti, proizilazi da ovaj organ u periodu od 08.04.2019. godine pa do objave novog zakona tj. do dana 31.05.2019. godine, službene zabilješke koje su zaprimljene od strane komunalnih redara nije mogao procesuirati iz naprijed navedenih razloga.

Uvidom u evidenciju izrečenih kazni konstatovano je da je komunalna inspekcija u periodu od 01.01.2019. godine do dana sačinjavanja ovog odgovora pokrenula 69 prekršajnih postupaka

web: <http://kuip.ks.gov.ba>, mail: kuip@kuip.ks.gov.ba

Tel: + 387 (0) 33 770-100 (centrala)

+ 387 (0) 33 569-870 (direktor)

Fax: + 387 (0) 33 770-151, + 387 (0) 33 569-890

Sarajevo, Aleja Bosne Srebrene bb

izdavanjem prekršajnih nalogu u novčanoj vrijednosti od 38.400,00 KM. Prekršajni postupci su pokrenuti na osnovu Zakona o komunalnoj čistoći u Kantonu Sarajevo.

S poštovanjem,

, **Dostavljeno:**

- 1.Predsjedatvajućem Skupštine KS
- 2.Sekretaru Skupštine KS
- 3.Sekretaru Vlade KS
4. a/a

web: <http://kuip.ks.gov.ba>, mail: kuip@kuip.ks.gov.ba

Tel: + 387 (0) 33 770-100 (centrala)

+ 387 (0) 33 569-870 (direktor)

Fax: + 387 (0) 33 770-151, + 387 (0) 33 569-890

Sarajevo, Aleja Bosne Srebrenе bb